

Mantelzorgers in loondienst bij zorgorganisatie

Zorgorganisaties nemen voor het eerst mantelzorgers in loondienst, voor een paar uur per week. Ze spelen daarmee in op de vergrijzing en het oplopende personeelstekort onder zorgverleners. De mantelzorgers krijgen 10 tot 15 euro per uur om voor hun naaste te zorgen.

Charlotte Huisman 8 juli 2020, 5:00

Betaalde mantelzorg in zorgcentrum 't Brook. Sylvia Creugers verzorgt haar dementerende moeder. Beeld Marcel van den Bergh

Al langer kunnen familieleden zich voor bepaalde zorgtaken laten inhuren via een persoonsgebonden budget. Het in loondienst nemen is een volgende stap. Cicero Zorggroep heeft in zijn verpleeghuislocaties in Zuid-Limburg inmiddels veertien mantelzorgers in dienst. Die zorgen maximaal zes uur per week voor een naaste. De zorgorganisatie wil uiteindelijk driehonderd mantelzorgers op de loonlijst hebben.

Thuiszorgbedrijf Informeles in Zoetermeer heeft al zo'n tweehonderd 'ondersteuners individuele zorg' in loondienst.

Het ministerie van Volksgezondheid en belangenvereniging MantelzorgNL hebben hun bedenkingen. Zorgverzekeraars Nederland waarschuwt dat van mantelzorg 'geen verdienmodel moet worden gemaakt'.

Extra aandacht

Volgens bestuurder Kina Koster van Cicero Zorggroep komt deze nieuwe trend de zorg juist ten goede. 'De bewoners gedijen bij de extra aandacht. Dat we hiermee op de goede weg zitten, is in deze coronacrisis voor ons alleen maar duidelijker geworden.' Tijdens de sluiting van de verpleeghuizen in de coronacrisis konden deze betaalde mantelzorgers bijvoorbeeld wel bij hun familie zijn.

Het thuiszorgbedrijf Informeles vergoedt de betaalde mantelzorg via de zorgverzekeraars, de gemeente of via de wet langdurige zorg. 'Wij betalen voor wat je niet kunt verwachten van een mantelzorger', zegt manager Nick van Hagen. 'Wij noemen hen ook geen mantelzorgers maar informele zorgverleners.'

Experts pleiten er al langer voor om een deel van de 3,5 miljoen mantelzorgers meer te betrekken bij de zorg die door de vergrijzing en het oplopende personeelstekort in de knel komt. In 2030 zijn er naar verwachting twee miljoen 75-plussers en 300 duizend dementerenden.

Voor het (toen nog) experiment met de betaalde mantelzorg kreeg Cicero eind vorig jaar een eervolle vermelding van de CZ Zorgprijs van zorgverzekeraar CZ. 'Dit project erkent de economische waarde van mantelzorgers', schreef de jury. 'Het neemt de inzet van mantelzorgers

serieus en draagt tegelijkertijd bij aan een oplossing voor het personeelsgebrek in de zorg.’

Kanttekeningen

Er worden ook kanttekeningen geplaatst. ‘Het werk van mantelzorgers is van onschatbare waarde, maar is in principe vrijwillig en onbetaald’, zegt de woordvoerder van het ministerie van Volksgezondheid. ‘Dat laat zich moeilijk verenigen met een arbeidsovereenkomst voor betaalde zorg.’

Branchevereniging Zorgverzekeraars Nederland: ‘Een mantelzorger heeft een persoonlijke relatie met de zorgvrager en is intrinsiek gemotiveerd. Bij betaalde ondersteuning bestaat het risico dat als de uren op zijn waarvoor wordt betaald, de hulp stopt.’

MantelzorgNL staat positief tegenover financiële maatregelen voor degenen die een naaste verzorgen. ‘Maar hou dat zuiver door bijvoorbeeld de reiskosten te vergoeden’, zegt directeur Liesbeth Hoogendijk van MantelzorgNL. ‘Met een arbeidsovereenkomst ontstaat een zakelijke overeenkomst met rechten en plichten – een machtsverhouding die de druk juist kan vergroten. Bovendien kan een mantelzorger in dienst minder kritisch zijn op de organisatie.’

Ook Job van Exel hoogleraar economie van de gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft bedenkingen: ‘Als je iets dat mensen al doen gaat betalen, kan het er juist toe leiden dat mantelzorgers ermee stoppen omdat de intrinsieke motivatie afneemt.’

LEES OOK:

Limburgse instelling betaalt voor mantelzorg: ‘Wij zien dat het onze bewoners goed doet’

Er kwam een bezorgd telefoontje van het ministerie toen Cicero Zorggroep in Zuid-

Limburg als eerste instelling mantelzorgers in dienst nam. [Maar de instelling zag tijdens de proef dat de bewoners bij de aandacht gedijen.](#)